

Col·lecció Papers de relacions Govern-Parlament

46

La Sindicatura de Comptes i els seus informes de fiscalització

Participar en aquest cicle de conferències és per a nosaltres interessant i crec que especialment rellevant en el sentit que la Sindicatura de Comptes és una de les institucions antigues dins el sistema estatutari, però una mica desconeguda. Per exemple, nosaltres treballem per excepció, hem d'anar a buscar les errades, i quan els nostres informes són positius ningú no en parla, quedem a l'ombra. Per tant, la publicitat que es fa de la Sindicatura de Comptes en els mitjans de comunicació i al públic en general és gairebé només quan hi ha una certa morbositat en la informació. Això produeix segurament un biaix en la imatge que el públic pot tenir de l'activitat de la Sindicatura, fins i tot un públic informat, com pot ser el que hi ha aquí present.

M'acompanyen en aquesta presentació en Rafael Morales, que és el supervisor del Departament G –el supervisor és el cap tècnic d'un departament d'auditoria, ja en parlarem més endavant– i en Xavier Tiana, que és el director del meu gabinet, perquè participaran en la presentació i contribuïran també a aclarir els punts que calgui.

Col·lecció Papers de relacions Govern-Parlament

Joan Colom,
Síndic major de la Sindicatura de Comptes de Catalunya

Doctor en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat Autònoma de Barcelona
President del Comitè Directiu d'EURORAI

Professor d'Economia Aplicada a la Universitat de Barcelona, especialitzat en federalisme fiscal, Joan Colom és també llicenciat en Ciències Polítiques. Ha estat diputat durant 22 anys, primer al Congrés (quatre anys) i, després, al Parlament Europeu. Com a parlamentari de la cambra espanyola va treballar sempre en l'àmbit de l'economia i la relació amb la Unió Europea.

El 1986 va ser escollit diputat al Parlament Europeu, dins de les files socialistes. També aquí es va centrar en els assumptes econòmics i de presupostos, a més de participar en la Delegació per a les Relacions amb l'Assemblea de la República Popular de la Xina. Entre 1999 i 2004 va exercir com a vicepresident de la cambra europea. El 2004 va ser nomenat síndic major de la Sindicatura de Comptes de Catalunya i president del Comitè Directiu d'EURORAI (Organització Europea de les Institucions Regionals de Control Extern Financer Públic), càrrecs en els quals continua actualment.

Introducció

En primer lloc definiré què és la Sindicatura de Comptes. La Sindicatura és l'òrgan de control extern del sector públic de Catalunya. Dic això perquè de control intern, n'hi ha a tota l'Administració pública, però la Sindicatura en fa el control extern.

La democràcia es basa essencialment en la participació dels ciutadans en l'elecció de representants que poden fixar tributs i que aproven el pressupost que gestiona l'Executiu. Després, aquests representants del poble són els que controlen l'execució del pressupost, n'informen els ciutadans i aquests són els qui en definitiva tanquen el cicle.

És bastant més fàcil aprovar un pressupost que gestionar-lo. Moltes vegades, el resultat final de la gestió té poc a veure amb l'expressió de voluntats, en xifres, que és el pressupost inicial

Cal, per tant, que hi hagi un òrgan tècnic especialitzat que controli l'execució d'aquest procés des de fora, i que informi els representants dels ciutadans i, en definitiva, els ciutadans, de com s'està executant el pressupost del país. Diria que és bastant més fàcil –i he estat 22 anys diputat a altres parlaments, mai al de Catalunya– aprovar un pressupost que gestionar-lo. Moltes vegades el resultat final de la gestió té

poc a veure amb l'expressió de voluntats, en xifres, que és el pressupost inicial.

La primera funció de la Sindicatura és informar sobre com s'estan gestionant els cabals públics. Tenim com a clients, per dir-ho d'alguna manera, el Parlament i els ciutadans

Per tant, la primera funció de la Sindicatura és informar sobre com s'estan gestionant els cabals públics. Tenim com a clients, per dir-ho d'una manera, el Parlament i els ciutadans; aquests són els nostres *stakeholders*, que diuen en anglès. Així, doncs, nosaltres depenem orgànicament del Parlament de Catalunya, però actuem amb total independència. Aquesta és una qüestió que voldria remarcar, i no m'estaré de dir que penso que és una condició *sine qua non* de la Sindicatura. A la Sindicatura ens molesta bastant que, quan surt un informe que diu coses que afavoreixen els interessos d'un determinat partit polític, aquest partit polític s'entusiasma i remarca la independència clara de la Sindicatura perquè li ha donat suport, ja sigui en la seva gestió o en la seva crítica als adversaris polítics, i la setmana següent, quan surt un informe que critica alguna gestió d'aquest mateix partit, aleshores resulta que la Sindicatura és partidista. I aquest no és el cas, ja que la Sindicatura treballa amb independència. Si no treballés amb independència no valdria la pena que existís. Ho dic així de clar, perquè

és l'única garantia que es té que els informes que elabora siguin creïbles.

Des del seu inici històric –no em refereixo a la història en el sentit de remuntar-nos al temps del logotip de la Sindicatura, que és el segell dels nostres antecedents del Segle XIII i a la tasca dels antics oïdors de comptes, sinó que em refereixo a l'inici teòric–, la funció de la Sindicatura ha estat controlar que els diners es gasten legalment, que es compleix la llei.

L'auditoria privada s'ha de concentrar en el respecte a les normes comptables, i el respecte a la legalitat queda com un element més secundari. En canvi, nosaltres és el primer que hem de fer

Cal remarcar que no fem el mateix que l'auditoria privada. Compartim aspectes amb l'auditoria privada, però la primera diferència és que, a l'auditoria privada, el control de la legalitat no és la prioritat. L'auditoria privada s'ha de concentrar en el respecte de les normes comptables, i el respecte de la legalitat queda com un element més secundari. En canvi, nosaltres és el primer que hem de fer, ja que estem controlant el gestor públic, i això vol dir tant el ministre – a Catalunya se'n diu el *conseller*, encara que penso que hauríem de tenir el coratge de parlar de *ministres regionals* o *ministres autonòmics*– com la resta de l'administració de la seva com-

petència. Això vol dir que s'ha de gastar respectant tota la normativa legal: pressupostària, de contractació, de subvencions, de personal; tots aquests tipus d'elements.

Àmbit d'actuació

L'àmbit de treball de la Sindicatura, que estableix la Llei, és el sector públic de Catalunya. Per definir l'abast de la nostra feina ho exemplificaré amb una anècdota. Ara fa tres anys, vam mantenir una reunió de treball amb una empresa privada que ens ajudava en l'elaboració de la relació de llocs de treball i aquesta ens va demanar quin era l'import auditat per la Sindicatura. Quan els vam dir que era aproximadament d'uns 100.000 milions d'euros, van quedar una mica sorpresos. No hi ha gaires empreses d'auditoria que tinguin aquest volum de feina, però si comencem a sumar el pressupost de la Generalitat –diguem-ne el cos central, del qual vostès formen part–, les empreses públiques, les fundacions i els 2.100 i escaig ens locals, i no em refereixo només al municipis i als ajuntaments sinó a qualsevol ens que tingui la participació d'un ajuntament o de qualsevol altra institució supramunicipal, ens dóna el volum que hem d'auditar.

Per tant, tenim tot aquest àmbit: la Generalitat i els seus organismes autònoms, les corporacions locals i les empreses que en depenen, les universitats públiques, etc. A més,

ara el terreny se'ns està obrint, perquè la Llei ens obliga a fiscalitzar les cambres de comerç, cosa que hem començat a fer.

La Sindicatura de Comptes té la possibilitat, prevista en l'article 16.1 de la Llei orgànica 8/2007, de finançament de partits polítics, de fiscalitzar els partits polítics catalans

Un altre terreny que també anem obrint amb dificultats, si em permeten dir-ho, és el dels partits polítics. Tenim competència per fiscalitzar els processos electorals d'àmbit català i aquí no hi ha cap problema. En canvi, tenim la possibilitat prevista en l'article 16.1 de la Llei orgànica 8/2007, de finançament de partits polítics, de fiscalitzar els partits polítics catalans, però el Parlament de Catalunya de moment no ha decidit desenvolupar aquesta competència. Per tant, allò que és en una llei espanyola, orgànica, a proposta unànime dels partits catalans, no ha estat desenvolupat en dos anys pel Parlament de Catalunya.

La nostra Llei diu que la Sindicatura ha de fer l'informe del compte general de la Generalitat de Catalunya. Però no és només la nostra Llei la que diu quins ens ha de fiscalitzar la Sindicatura, sinó que la llei de creació d'alguns òrgans, d'algunes empreses públiques, d'alguns organismes autònoms, diu: "Seran fiscalitzats per la Sindicatura de Comptes."

Inclús hi ha una altra norma que diu que tot organisme públic amb pressupost superior a 150 milions d'euros ha de ser fiscalitzat obligatòriament per la Sindicatura i li ha de retre comptes cada any.

També pot ser que el Parlament de Catalunya ens demani mitjançant una resolució que fiscalitzem un ens públic. Per exemple, el Parlament va demanar la fiscalització del Fons Social Europeu de 1990-2001; en una altra ocasió, la d'una empresa municipal de Lleida en uns exercicis determinats, i la de l'Ajuntament de Cercs, també en un període determinat.

Així mateix, el Ple de la Sindicatura pot decidir, dins d'aquest

El programa anual d'activitats de la Sindicatura s'ha de presentar al Parlament abans de l'u de desembre. El Parlament pot fer-hi comentaris, però la decisió d'aprovació del programa continua essent del Ple de la Sindicatura de Comptes

perímetre de sector públic, fiscalitzar aquest o aquell altre organisme, el que en diem d'ofici, o a partir d'una denúncia. Les denúncies són un dels temes delicats. Esperem que l'Oficina Antifrau ens descarregui de les preocupacions –de vegades malaltisses– d'alguns ciutadans i que en el futur només rebem les que ens pertoquen. Rebem un munt de denúncies setmanalment, generalment de caps de l'oposició

municipal, sobretot si han estat alcaldes anteriorment i han perdut les eleccions. En algun cas concret, hauria valgut més no fer la denúncia, perquè resulta que efectivament el denunciador tenia tota la raó del món: l'alcalde actual ho estava fent incorrectament, però l'inici del procés l'havia fet ell, quan era alcalde i, per tant, hem posat en evidència l'alcalde actual i ell, el denunciador.

També rebem denúncies de ciutadans, però insisteixo que en un percentatge elevadíssim les denúncies són de regidors, sobre el comportament dels ajuntaments. En la majoria dels casos la nostra resposta és: "Vagi vostè, si ho desitja, al contenciós administratiu"; perquè s'equivoquen de destinatari. Però quan rebem denúncies amb un cert fonament, aleshores les tramitem, perquè poden afectar directament el nostre àmbit de competències.

Tot això es tradueix en un programa anual d'activitats que hem de presentar al Parlament abans de l'u de desembre. El Parlament pot fer-hi comentaris, però la decisió d'aprovació del programa continua essent del Ple de la Sindicatura de Comptes. El programa s'envia al Parlament amb un doble objectiu: perquè hi pugui fer algun suggeriment, si li interessa que s'esbrini algun tema, i perquè estigui assabentat de quina és l'activitat d'un òrgan que treballa per a ells, ja que nosaltres també, per llei, som l'òrgan consultiu del Parlament en matèria econòmica i pressupostària; o sigui que el

Parlament, si ho desitja, pot demanar-nos un dictamen sobre aquesta matèria.

Òrgans de la Sindicatura

La Sindicatura està organitzada, per llei, en el Ple, la Comissió de Govern, el síndic o síndica major i el secretari o secretària general. En aquests moments la nostra plantilla està formada per 107 professionals, l'any 2004 n'hi havia menys de 70. D'aquests 107 només 62 són personal d'auditoria i els altres 45 són personal tècnic i administratiu, el que en podríem dir els nostres serveis centrals, que inclouen els serveis jurídics, serveis informàtics, publicacions i traduccions, gestió de personal, etc. La gran majoria és personal funcionari de carrera.

En els informes de la Sindicatura es diu que hi ha indicis de possibles responsabilitats comptables, però aquesta no les pot jutjar

Per criteri del Ple els funcionaris interins gaudeixen d'un privilegi una mica injust pel que fa a una especialitat com la nostra, ja que la formació professional dels auditors públics és molt difícil si no s'està en el mateix sector. Aquesta és una situació transitòria, perquè la interinitat només ha de servir per a problemes molt especials i temporals, ja que si no la

persona que ha entrat d'interina a la Sindicatura, sobretot en el cas dels auditors, es troba en una situació privilegiada, ja que està seguint cursos de formació interna que no pot trobar en el mercat. Per tant, quan es convoquen les oposicions els interins poden arribar a concursar amb avantatge respecte a una persona que, per les raons que sigui, no ha pogut optar a aquesta interinitat, amb la qual cosa estariem violant el principi d'igualtat d'oportunitats. Per aquest motiu, la nostra política és no tenir pràcticament interins.

El pressupost de la Sindicatura de Comptes per a l'any 2009 és de 13 milions d'euros. L'òrgan que està al capdamunt de l'estructura és el Ple, que és un òrgan col·legiat, format pels set síndics de la institució, que pren tots els acords per majoria i vetlla pel compliment de les finalitats de la institució. Els síndics són elegits pel Parlament de Catalunya, amb una votació per majoria qualificada de tres cinquenes parts, a proposta dels grups parlamentaris, i tenen el règim d'incompatibilitats més fort que existeix en el sistema legal català. Les nostres incompatibilitats són fins i tot superiors a les del Tribunal de Comptes d'Espanya: fins ara, teníem prohibit donar classes no remunerades a la universitat, tot i que els síndics podem fer conferències com aquesta o participar en algun màster amb alguna sessió, però no podem portar la direcció d'un curs acadèmic. Potser perquè fiscalitzem les universitats i hi podria haver preferències o desviaments. Evidentment, és incompatible tota mena de funció públi-

ca i privada excepte la gestió del patrimoni familiar, i hi ha unes condicions d'inelegibilitat dels síndics recollides en la Llei. Amb vista a la reforma de la Llei suggeriria augmentar aquestes incompatibilitats; ara no són elegibles síndics de comptes aquelles persones que els dos anys anteriors hagin ocupat el càrrec de director general del Tresor i Pressupostos i d'interventor general de la Generalitat. El criteri nostre, i així ho he dit en més d'una ocasió, és que ningú que hagués estat membre del Consell Executiu en els últims quatre anys podria ser elegit síndic de comptes. Per posar-ne un exemple clar, amb la Llei actual, el conseller Castells pot plegar i l'endemà ser nomenat síndic de comptes, tal com va ser-ho en el passat. No dubto en absolut de la capacitat tècnica del senyor Castells que, per cert, va ser col·laborador meu a la Facultat, i la primera balança fiscal la vam publicar junts l'any 1980, però em semblaria bastant impropri que el conseller d'Economia i Finances pogués passar a ser síndic de comptes, tal com permet la Llei actual. Per això, jo suggereixo posar quatre anys de *quarantena*, d'allunyament, perquè si no s'introdueix aquesta precaució, la conseqüència és que el síndic s'hauria d'abstenir en alguns casos. Ja ens hem trobat amb algun síndic que havia tingut responsabilitats executives i el primer que va haver de fer va ser retirar-se del Ple quan es va discutir el que havia gestionat ell, esperar la votació i tornar a entrar en el Ple. Em sembla que és una mica absurd aquest supòsit i espero que això sigui modificat.

El Ple proposa el síndic o síndica major; és una decisió interna que es vota per majoria simple. El nomenament l'efectua qui presideix la Generalitat. El Ple també és qui assigna els departaments a cada síndic o síndica i nomena el secretari o secretària general.

Els síndics són elegits pel Parlament de Catalunya, amb una votació per majoria qualificada de tres cinquenes parts, a proposta dels grups parlamentaris, i tenen el règim d'incompatibilitats més fort que existeix en el sistema legal català

La Comissió de Govern té unes atribucions més pràctiques, més funcionals, amb poders, jo diria limitats, però molt importants, i bàsicament centrats en la seva potestat disciplinària. En quatre anys, que jo recordi, hem fet un expedient a la Sindicatura.

Quan es va crear la Sindicatura, el 1984, tenia competències de fiscalització i d'enjudiciament, és a dir, havia de jutjar la responsabilitat comptable, amb les conseqüències que això té, i rescabalar els diners, etc.

Davant d'una denúncia del Govern central, la sentència del Tribunal Constitucional, de 1989, va ser salomònica: va reconèixer que la Sindicatura de Comptes tenia plena com-

petència sobre el sector local, concurrent amb la competència del Tribunal de Comptes estatal, però, en canvi, ens va retirar la competència d'enjudiciament. Per tant, ens trobem que en els nostres informes diem que hi ha indicis de possibles responsabilitats comptables però no les podem jutjar. El Tribunal de Comptes d'Espanya ho mira i diu: "Té raó, nomeni un instructor". Nosaltres podem acceptar o no acceptar la delegació. De moment acceptem aquestes delegacions, i membres dels nostres Serveis Jurídics actuen com a instructors. En aquest moment deixen de ser, d'alguna manera, funcionaris de la Sindicatura –tot i que no deixen de cobrar de la Sindicatura– i treballen per al Tribunal de Comptes espanyol instruint aquestes diligències. Qui decideix si s'accepten o no les delegacions és la Comissió de Govern.

Aprofitant el comentari sobre aquest tema voldria recordar que la Sindicatura de Comptes a l'inici de l'any 2000 va passar per una crisi, que va portar que més de 200 informes no fossin tramesos al Tribunal de Comptes espanyol, si bé ara ens hem posat al dia. Precisament la setmana que ve tenim una reunió amb el Tribunal de Comptes per veure què passa amb aquests informes, perquè en el cas que tinguessin responsabilitat comptable aquesta pot haver prescrit. I evidentment per a nosaltres seria un problema haver de dedicar el nostre escàs equip jurídic a atendre les diligències derivades de 200 informes d'abans de l'any 2004.

El síndic o síndica major representa la Sindicatura, convoca el Ple, etc. El secretari o secretària general –gairebé sempre ha estat secretària– és el suport jurídic del Ple, assessora el Ple durant les reunions, en redacta les actes, etc.

L'organització dels departaments és una decisió nostra, es pot variar, i al llarg de la història hi ha hagut diverses maneres de distribuir-los. El Ple del 2004 va decidir fer un model vertical, per evitar que els fiscalitzats es trobessin, com es trobaven abans, amb diversos interlocutors segons el tema. Abans era possible que un departament s'ocupés de la contractació i un altre de les subvencions del mateix ens, cosa que suposava un cert desconcert per al fiscalitzat: "Si acabo de respondre al síndic X una cosa i ara aquest altre síndic o l'altre departament em demana una altra cosa..." Consegüentment, vam decidir que un departament, l'A, s'encarregués del compte general de la Generalitat en sentit estricte, i de tots els departaments de caràcter administratiu, entre els quals hi ha el d'Economia i Finances. Un altre departament, el B, porta el sector productiu, que inclou des de l'agricultura fins a les empreses públiques. El Departament C és Sanitat i Serveis Socials, que inclou quasi el quaranta i escaig per cent del pressupost català. El Departament D s'ocupa de cultura, i també de la televisió i ràdios públiques. En l'àmbit local, el Departament E porta els ajuntaments i el compte general de tots els ens locals, incloses les entitats locals descentralitzades; el Departament F porta

l'altre sector local, el supramunicipal –diputacions, consells comarcals, mancomunitats–, i finalment el Departament G, el del síndic o síndica major, té la feina de coordinació dels departaments i la resta: eleccions, partits polítics, cambres de comerç, etc.

Funcions de la Sindicatura

La Sindicatura du a terme la tasca de fiscalització.

En primer lloc fa la fiscalització de *regularitat*, que vol dir respecte a la llei, però cada vegada més estem intentant anar cap a la fiscalització de les tres *e* (economia, eficiència i eficàcia). En aquest sentit, vull dir que des del 2006 el pressupost català comença a introduir indicadors, la qual cosa ens ajuda. Estem mirant de fer el que per a alguns dels nostres veïns europeus és la tasca principal: el control de la gestió en el sentit de l'eficàcia i eficiència de la gestió. Ja no es tracta tant que es compleixi la legalitat –que és evident que s'ha de complir i respectar!– sinó que, a més, els diners es gastin de la millor manera possible.

Esmento sempre un exemple de la capacitat que demostren els meus col·legues anglesos quan van fer l'anàlisi de l'eficiència del transport de tropes a la guerra de l'Iraq: com s'hauria pogut fer amb els mateixos resultats gastant menys;

si s'havien passat en el nombre de baixes humanes i mecàniques; si el nombre d'avaries, de panes, va ser superior, etc. Qui fa això pot fer un informe sobre l'evolució de la gestió de les llistes d'espera en el sector sanitari o el procés que hi ha de reinserció dels nens i nenes en el circuit escolar, per mesurar l'eficàcia dels mitjans que hi estan posats. Aquesta és la línia que estem intentant seguir des de la Sindicatura. Vam fer un informe que afectava el Departament d'Interior i Relacions Institucionals sobre el programa "221" (seguretat ciutadana), l'exercici 2006 que, entre altres aspectes, analitzava la construcció de comissaries de Mossos d'Esquadra. Aquest tipus d'elements són els que cada dia hem de dominar més, i, com deia, també tenim també la funció consultiva, que de moment no és gaire utilitzada.

Cada vegada més estem intentant anar cap a la fiscalització de les tres e: economia, eficiència i eficàcia

La nostra funció no és detectar el frau –això ja hi ha altra gent que ho fa, bàsicament els fiscals i la policia– sinó que hem de veure si hi ha responsabilitats comptables. O sigui que hem de veure si en la gestió s'han malbaratat cabals públics i si això ha estat per negligència d'algú. Aleshores, si hi ha hagut un perjudici per a les administracions, es tracta d'aconseguir el reintegrament d'aquests recursos. I això és tot. Assenyalo, però, una qüestió –suposo que hi deu haver una majoria jurídica entre els components d'aquesta audiència–: el nostre

procediment és compatible amb qualsevol altre procediment –civil, penal, contenciós administratiu–; és una excepció marcada en la Llei. Normalment s'aplica allò del *non bis in idem*, en canvi, en aquest cas pot haver-hi *bis in idem*. Tenim un cas –el dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya– del qual nosaltres vam fer un informe que ha tramitat el Tribunal de Comptes i de resultes del qual es van condemnar en primera instància els responsables de l'exercici 2003 a reintegrar quasi quatre milions d'euros. Ara està en fase d'apel·lació. D'altra banda, s'ha tramitat per via penal, i no sé en quina fase del judici es troba, però són totalment compatibles els dos procediments, per bé que en altres casos no ho serien.

L'únic objectiu del nostre procés és recuperar els diners. Hi ha el cas d'un ajuntament que sembla que tingui mala sort. En un moment determinat a l'alcalde no li quadraven les xifres i finalment va resultar que la secretària o interventora desviava fons cap la seva butxaca i no tots els ingressos que passaven per caixa anaven finalment a la caixa de l'Ajuntament. Dic que és un ajuntament amb mala sort perquè els dos secretaris següents també han estat denunciats per la mateixa causa. En el primer cas la inculpada va tornar els diners, però en els altres casos no s'han tornat, i per tant el Tribunal de Comptes n'està investigant els fets.

La Sindicatura elabora l'informe anual sobre el compte general de la Generalitat i l'informe del compte general de les

corporacions locals i fa altres informes per iniciativa pròpia que, com he dit, queden recollits en el programa anual d'activitats. Per exemple, ahir mateix vam examinar l'exercici 2007 del Consell Comarcal de la Conca de Barberà. No teníem cap obligació específica de fer-ho. Tot i que el Consell té l'obligació d'enviar-nos els comptes, això no significa que nosaltres cada any examinem els 40 consells comarcals. En el cas del Consell Comarcal de la Conca de Barberà no hem mirat només els comptes *stricto sensu*, sinó també la contractació, el personal, les subvencions concedides, etc. Un altre exemple, com els deia anteriorment, és el de les cambres de comerç, que hem començat a fiscalitzar: Manresa, Lleida, Terrassa i Sabadell.

Elaboració dels informes

Primer de tot –i aquí l'expert és en Rafael Morales– es planifica l'informe i es fixen els objectius. No tots els informes inclouen tots els aspectes d'una organització; es pot dir, per exemple: “Anem a mirar la contractació.” En la fiscalització de l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa no vam mirar tot l'hospital, sinó que vam revisar la contractació de serveis externs: la llibreria, el bar, la neteja, etc. Per tant, es delimita l'abast concret de l'informe, la normativa aplicable, i se n'organitza i es fixa tota la part tècnica. A partir d'aquí es fa el que en podríem dir treball d'auditoria clàssic, però tenint

en compte aquesta especialitat que no tenen els altres treballs d'auditoria, ja que com deia no només fem el pressupost i quadrem o conciliem els comptes.

L'informe s'envia al Parlament i a l'ens fiscalitzat, i es penja al web de la Sindicatura. Al cap d'un temps, al si del Parlament de Catalunya, es discuteix en la Comissió de Sindicatura de Comptes, que pot convocar el fiscalitzat, que és el que es fa normalment fora d'Espanya

A continuació es fa l'esborrany, el projecte d'informe, tot això dins d'un mateix departament de la Sindicatura. O sigui que el fan els auditors sota la direcció del supervisor o supervisora i del síndic o síndica, i s'envia al fiscalitzat. No els amagaré que, a vegades, també es passen a l'ens fiscalitzat versions no oficials del projecte a fi de clarificar dubtes en una fase preliminar. Normalment per part dels fiscalitzats hi ha bona voluntat de col·laboració amb la Sindicatura, i quan no n'hi ha, se'ls recorda que davant la manca de col·laboració és d'aplicació l'article 502 del Codi penal. Això ho hem hagut de fer en algun cas, i s'han desencallat algunes comunicacions que estaven aturades. Però –i això és essencial–, s'envia per a al·legacions i, per tant, hi ha el que se'n diu procediment contradictori, és a dir, la possibilitat de defensa de l'auditat, fins i tot abans que el Ple es pronunciï; el fiscalitzat pot argumentar i al·legar què en pensa del projecte d'informe i dir on i en què pensa que la Sindicatura s'equivoca. Hi pot haver qüestions

materials o de discussió doctrinal. Això va al Ple, que és qui finalment es pronuncia sobre si s'accepten les al·legacions o no, i si es pot modificar el text. En el cas que s'acceptin les al·legacions, el text inicial es posa en una nota a peu de pàgina perquè el lector sàpiga què hi havia originalment.

Després, l'informe s'envia al Parlament i a l'ens fiscalitzat, i es penja al web de la Sindicatura. Al cap d'un temps, al si del Parlament de Catalunya, es discuteix en la Comissió de Sindicatura de Comptes, que té la possibilitat –no exercida fins ara– de convocar el fiscalitzat, que és el que es fa normalment fora d'Espanya. L'òrgan de control extern fa una breu presentació, i la discussió dels parlamentaris no és amb aquest òrgan sinó amb qui dirigeix en aquell moment l'ens fiscalitzat.

Un cop debatuts els informes, quan aquests són de la Generalitat de Catalunya, en el sentit ampli, hi pot haver resolucions del Parlament que es fan arribar a l'executiu. En el cas dels informes locals, la Comissió de Sindicatura de Comptes decideix si demana o no el debat. Si no el demana, els informes queden arxivats i es donen per aprovats.

En el compte general hi ha hagut un canvi en la tramitació: la Comissió fa un dictamen però és el Ple del Parlament qui aprova l'informe, que és presentat pel síndic o síndica major en sessió plenària.

A la Sindicatura hi ha dos tipus d'informes que es diferencien visualment pel color de portada de la versió impresa: els de la Generalitat són vermellosos, *granatosos*, i els dels ens locals, d'un color verd.

Actualment, el 2009, estem fent, per exemple, l'informe sobre l'Administració Oberta Electrònica de Catalunya exercici 2007, per decisió nostra; sobre l'Autoritat del Transport Metropolità 2007, per obligació legal; sobre el Servei Aranès de Salut que, com vostès saben, s'ha transferit, no pertany estrictament a l'Institut Català de la Salut (ICS) i, per tant, és decisió nostra; sobre la Universitat Autònoma de Barcelona (exercicis 2007 i 2008), també per llei; el compte general de les corporacions locals dels exercicis 2006 i 2007, previst per la Llei de Sindicatura; sobre l'Ajuntament de Salou, etc. Fiscalitzem l'Ajuntament de Salou i no cap altre perquè quan hi ha una evidència d'un cert nombre d'incompliments reiterats per part d'un ajuntament, en general s'inclou immediatament en el programa d'activitats. No cal que hi hagi denúncies; aquest incompliment pot ser, simplement, per no presentar els comptes de manera sistemàtica, i aquest és el cas de Salou. Que un ajuntament amb més de deu mil habitants no hagi presentat els comptes en cinc anys és sospitós. Un altre informe d'aquest any 2009 seria el relatiu a l'acord de transparència i autolimitació dels partits polítics de la legislatura 2003-2006.

Reptes de futur

En primer lloc, volem treballar per enfortir la independència de la institució. Volem que es facin més auditories de gestió. A Europa, els que hi tenen molta experiència són els britànics. Recentment van venir els anglesos a l'Organització Europea de les Institucions Regionals de Control Extern del Sector Públic (EURORAI) a fer-nos un curs sobre *performance audit*, o sigui, auditoria de gestió, i van explicar com la fan; ells cobren, nosaltres no cobrem, i això és una diferència important. Perquè se situïn, els diré que ells tenen 2.500 auditors i un pressupost de 220 milions de lliures esterlines, el 80% del qual és el que cobren per les auditories que fan als ajuntaments o a les empreses públiques que els en demanen. I només el 20% del pressupost és la subvenció del Parlament per fer, diguem-ne, les fiscalitzacions obligatòries.

Un altre tema és el seguiment de les recomanacions. Cada vegada ho estem mirant més perquè és bastant decebedor que el Parlament, amb entusiasme, ens digui que aprova un informe i que assumeix les nostres recomanacions i que les comunica al fiscalitzat, i que, al cap d'uns anys, com és el cas per exemple de la gestió de l'impost de successions, que hem mirat deu anys després d'haver-ne fet un informe, resulta que de les nou recomanacions que fem en l'informe actual, sis ja hi eren abans. Tot i el canvi de govern, sis de les recomanacions tècniques que estan incloses en les conclusions

de la gestió de l'impost de successions a Catalunya ja vénen de fa deu anys. Per tant, significa que no se'ns ha fet un cas excessiu, i per això ho volem controlar.

Hi ha un tema greu que és la caiguda del retiment dels comptes dels ens locals a tot Espanya des de l'any 2006. No se'n sap ben bé la causa. No pot ser només el canvi de la Instrucció de Comptabilitat de l'Administració Local (ICAL); hi estem intentant trobar sortides fent seminaris amb les diputacions i amb l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya. Havíem assolit xifres superiors al 90% de presentació i en algun dels darrers exercicis no hem arribat ni al 50%, tot i que la població representada segurament assoleix el 80% o 90%, la qual cosa significa que el problema es concentra bàsicament en els petits municipis.

També volem augmentar la difusió dels informes i fer que la gent els entengui més i millor. Properament voldríem organitzar una acció formativa amb periodistes especialitzats perquè entenguin millor la nostra tasca.

Així mateix, volem cobrir les vacants de la relació de llocs de treball de la Sindicatura, ja que un dels problemes curiosos amb què ens hem trobat és haver de declarar desertes les places en algun concurs. I són places per a funcionaris equivalents al Parlament de Catalunya que, com vostès sa-

ben, tenen alguns avantatges respecte a la resta de la funció pública catalana.

Finalment, un altre dels reptes és tenir una nova llei de la Sindicatura, que se'ns va prometre el 2004 i que encara no ha arribat.

Això és el que els volia explicar, i com diu un col·lega meu americà: "Uns confien en el Senyor, i els altres auditem!"

Gràcies.